

Gooooooooooooedemidagggggg. Gaston komt er aan!

Analyse van Vincent: als je op het weerkaartje kijk zie je orkaan Gaston vermeld staan. Bij de azoren kun je denk ik niet lekker op het terras zitten. *Zal der wel weer eem flink om weg gaan.* Bij ons in de omgeving ligt een langgerekt stationair front. Gezien de isobaren is er weer eens weinig wind en kans op veel bewolking met een noordoostelijke stroming. Spatje regen, misschien een glimp van de zon. Nog even geduld want de herfst is inmiddels begonnen en dan krijgen wij vast meer kans om belast te gaan draaien.

Het KNMI vindt er dit van: *zaterdag aakt het overal bewolkt. In het westen en noorden regent het af en toe. De middagtemperatuur ligt tussen 15 en 18°C. De zuidwestenwind¹ is matig.*

1 Geen idee hoe het KNMI nou op een ZUIDWESTEN wind uitkwam..

Vragen over het huiswerk

Uitlezen H10

1. Welke zeilvoering gaan we vandaag gebruiken belast en welke onbelast?
2. Er staat nauwelijks wind, je bent alleen en gaat zeil bijleggen. Wat mag je NOOIT doen?
3. Wat doe je altijd aan het eind van je werk en bij een naderend onweer ook tussendoor?
4. Hoe werden vroeger houten roeden beveiligd?
5. De koperen ringleiding is gejat. De vervanger is ook koper. Is dat verstandig?
6. Wat is potentiaalvereffening of spanningsvereffening?
7. Waar moet een bliksemafleiderkabel op worden gecontroleerd?
8. Wat kun je doen om brand te voorkomen?
9. Wat kun je doen om kortsluiting te voorkomen?
10. Heetgelopen lagers en door de vang gelopen gevluht kunnen brand veroorzaken. Wat kun je eraan doen?
11. Wat is de gouden regel bij het lichten van de vang?
12. Er is nauwelijks wind en nu ook nog een zaam. Je wilt bijleggen. Het gevluht staat stil. Wat moet je ALTIJD doen voor je gaat voorleggen of bijleggen?
13. Je bent de enige molenaar op de molen en je wilt zeilen voorleggen. Er zijn wat bezoekers die rond en in de molen lopen, waaronder wat speelse kwajongens. Wat kun je in dat geval als extra veiligheidsmaatregel treffen?
14. Hoeveel stroom kan er lopen bij een blikseminslag?
15. Noem de vangstukken van een Vlaamse vang.
16. **(H)** een molen heeft een vlakke zeeg. Is het dan meestal een smal, of meestal een breed gevluht? Noem een molentype dat het prima doet met een vlakke zeeg.
17. **(H)** bij het Gronings molentype hebben de stellingschoren meestal hulpschoren. Hoe worden deze vaak genoemd en wat mag er bij dit type nooit ontbreken?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Uitlezen H10

1. Welke zeilvoering gaan we vandaag gebruiken belast en welke onbelast?
Onbelast vier vol en belast ook
2. Er staat nauwelijks wind, je bent alleen en gaat zeil bijleggen. Wat mag je NOOIT doen?
Zeilen zonder vang op het gevlucht mag je NOOIT bijleggen. Alleen of niet alleen, ALTIJD de vang erop voordat je je naar het gevlucht begeeft.
3. Wat doe je altijd aan het eind van je werk en bij een naderend onweer ook tussendoor?
Roedketting klaarleggen inclusief bliksemafleiderkabel bij in geval van nood je de kabels en ketting direct aan kan haken.
4. Hoe werden vroeger houten roeden beveiligd?
Aanvankelijk werd het gevlucht overheks gezet. (Minder hoog en goede waterafvoer) en naderhand werden er koperen draden langs vastgezet met een punt op het eind en een doorverbinding naar de ringleiding rond de molen.
5. De koperen ringleiding is gejat. De vervanger is ook koper. Is dat verstandig?
Nee, overschakelen op aluminium is beter. De geleiding is iets minder maar de boel is veel minder diefstalgevoelig.
6. Wat is potentiaalvereffening of spanningsvereffening?
Door alle geleidende metalen delen met elkaar en een ringleiding met aarding te verbinden kunnen gevaarlijke spanningsverschillen worden opgeheven waardoor minder kans op kortsluiting of brand.
7. Waar moet een bliksemafleiderkabel op worden gecontroleerd?
De kabel mag geen breuken vertonen, het rubberomhulsel mag niet gescheurd of gebarsten zijn en de aansluitingen van de kabel op de aardingsklemmen moeten goed vastzitten zonder veel gebroken draadjes.
8. Wat kun je doen om brand te voorkomen?
Hou je molen zoveel mogelijk stofvrij, hou er een strikt rookverbod op na, loop een of meerdere brandrondes als er met vuur of slijpschijven wordt gewerkt, controleer de vang op temperatuur nadat er bij harde wind is gevangen, zorg voor zo weinig mogelijk rietpluimen aan de binnenkant van je rietdek (wegknippen).
9. Wat kun je doen om kortsluiting te voorkomen?
Altijd alles uitschakelen bij het verlaten van de molen (hoofdschakelaar), elektrische installatie regelmatig laten keuren, geen te oude elektrische apparaten (kachels, theelichtjes etc.) gebruiken.

10. Heetgelopen lagers en door de vang gelopen gevluht kunnen brand veroorzaken. Wat kun je eraan doen?

Als de molen eenmaal stilgezet is de vang en het bovenwiel gaan koelen met water (gevlucht vastzetten met ketting en indien mogelijk gelichte vang) Neem hiervoor alle tijd want het kan nog uren duren voordat een vang veilig is afgekoeld. Hete lagers af laten koelen en van nieuwe olie of vet voorzien

11. Wat is de gouden regel bij het lichten van de vang?

Pas ervoor op dat niet de ene leerling de vang licht terwijl de andere leerling nog in het gevluht bezig is. Hanteer daarom als vaste regel op de molen, dat degene die de zeilen voorlegt of wegneemt, ook de vang licht.

12. Er is nauwelijks wind en nu ook nog een zaam. Je wilt bijleggen. Het gevluht staat stil. Wat moet je ALTIJD doen voor je gaat voorleggen of bijleggen?

Je moet altijd de vang er op leggen! Ga nooit voorleggen of bijleggen zonder dat de vang er op ligt, dat is levensgevaarlijk!

13. Je bent de enige molenaar op de molen en je wilt zeilen voorleggen. Er zijn wat bezoekers die rond en in de molen lopen, waaronder wat speelse kwajongens. Wat kun je in dat geval als extra veiligheidsmaatregel treffen?

Zorg ervoor dat niemand de vang kan lichten als je in het gevluht bezig bent. Leg in dat geval de roekettingen aan de roe en gebruik de kneppel en het lekentouwtje.

14. Hoeveel stroom kan er lopen bij een blikseminslag?

Deze stroomsterkte kan, als gevolg van de hoge elektrische spanning, tot wel 200.000 ampère oplopen.

15. Noem de vangstukken van een Vlaamse vang.

De vangstukken van een Vlaamse vang heten, vanaf rechtsonder in het rond: buikstuk, teenstuk, schouderstuk, kopstuk en sabelstuk.

16. **(H)** een molen heeft een vlakke zeeg. Is het dan meestal een smal, of meestal een breed gevluht? Noem een molentype dat het prima doet met een vlakke zeeg.

Een molen met een vlakke zeeg heeft meestal een smal gevluht. Dergelijke molens draaien vrij snel en hebben relatief weinig kracht. Oliemolens doen het prima met een vlakke zeeg. Een molen met een vlakke zeeg draait al bij weinig wind vrij snel.

17. **(H)** bij het Gronings molentype hebben de stellingschoren meestal hulpschoren. Hoe worden deze vaak genoemd en wat mag er bij dit type nooit ontbreken?

Hulpschoren worden vaak kraaienpoten genoemd. Bij deze hulpschoren is een buitensluiting noodzakelijk

